

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 03 grudnia 2010 r.

**Pan
Arkadiusz Winicjusz Tomczyk
Dyrektor Izby Celnej w Poznaniu**

LPO-4101-26-01/2010
P/10/023

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK“, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Izbie Celnej w Poznaniu kontrolę w zakresie realizacji zadań związanych z opodatkowaniem działalności gospodarczej podatkiem od gier.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokóle kontroli podpisanym w dniu 19 listopada 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Izby Celnej w kontrolowanym zakresie, mimo stwierdzonych uchybień, niemających zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność.

1. Według stanu na dzień 31 października 2009 r. podatkiem od gier opodatkowanych było 35 podmiotów (w tym 25 prowadzących działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych), a na koniec I półrocza 2010 r. odpowiednio 32 i 22 podmioty.

Według sprawozdań RB-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, dochody z tytułu podatku od gier wyniosły 13.742.055 zł za listopad i grudzień 2009 r. oraz 46.753.223 zł za okres I półrocza 2010 r.

Zaległości podatkowe wynoszące 635.326 zł na dzień 31 grudnia 2009 r. zwiększyły się na koniec I półrocza 2010 r. do kwoty 2.886.315 zł. Na wzrost kwoty zaległości wpływ miało niewywiązywanie się od listopada 2009 r. z zobowiązań podatkowych jednego z podatników. Wygaśnięcie zezwolenia tego podatnika na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych nastąpiło w marcu 2010 r. Organem egzekucyjnym prowadzącym egzekucję jest Izba Celną w Warszawie. Dopiero w dniu

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

13 października 2010 r. Dyrektor Izby Celnej (jako wierzyciel) zwrócił się z pismem do organu egzekucyjnego o udzielenie informacji o wynikach prowadzonej egzekucji.

Postępowania egzekucyjne były wszczynane przez Izbę po upływie od 14 do 43 dni od daty złożenia deklaracji podatkowej. Ustalono jednakże, że w trzech przypadkach (spośród 20 badanych) upomnienia do podatników wysłano po upływie od 42 do 51 dni od przekazania wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej przez naczelnika urzędu celnego. Tytuły wykonawcze przesyłane były przez Izbę Celną (w sytuacji, gdy nie działała, jako organ egzekucyjny) do właściwego miejscowo organu egzekucyjnego systematycznie i bez zbędnej zwłoki. Niemniej NIK zwraca uwagę, że w trzech przypadkach zmiany kwoty należności objętej tytułem wykonawczym (wynikającej ze złożonej korekty deklaracji podatkowej przez podatnika) nie zawiadomiono organu egzekucyjnego w trybie niezwłocznym, lecz po 30 dniach od złożenia tej korekty w urzędzie celnym, co naruszało postanowienia § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji².

Wprowadzenie decyzją Nr 21/09/03 Dyrektora Izby Celnej z dnia 31 marca 2010 r., dziesięciodniowego terminu na skierowanie sprawy na drogę egzekucji administracyjnej, licząc od dnia upływu terminu płatności lub wpływu deklaracji podatkowej, zdaniem NIK przyspieszyło wszczynanie postępowań egzekucyjnych wobec podatników zalegających z zapłatą podatku.

NIK zwraca uwagę na fakt, że nadpłaty w podatku w wysokości 99.436,83 zł zgromadzone na rachunku dochodów podatkowych (powstałe w związku z korektami deklaracji podatkowych) przekazano na rachunek sum depozytowych Izby Celnej celem zabezpieczenia przyszłych zobowiązań podatkowych, w sytuacji, gdy naczelnik urzędu celnego nie wydał decyzji zabezpieczającej zobowiązania podatkowe przed terminem płatności w trybie art. 33 § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa³, pomimo złożenia wniosku o wydanie ww. decyzji.

2. Przekazanie do Izby Celnej całej dokumentacji dotyczącej urządzania i prowadzenia działalności w zakresie gier i zakładów, nastąpiło zgodnie z zasadami określonymi w piśmie nr SC-13/0681/3/ODZ/09/15930 Ministra Finansów z dnia 21 października 2009 r. W ramach ww. dokumentacji przekazano również wszczęte i niezakończone do dnia 31 października 2009 r. postępowania dotyczące siedmiu wniosków o udzielenie zezwoleń na urządzanie loterii promocyjnych i audiotekstowych oraz pięciu wniosków o udzielenie zezwoleń i pięciu wniosków o przedłużenie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Wszystkie wnioski o udzielenie zezwoleń na urządzanie loterii promocyjnej i audiotekstowej zostały rozpatrzone i załatwione zgodnie z zasadami i terminem określonym w art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych⁴, zwanej dalej „ustawą o giszach”.

² Dz. U. z 2001, Nr 137, poz. 1541 ze zm.

³ Dz. U. z 2005 Nr 8, poz. 60 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2004 r. Nr 4, poz. 27 ze zm.

We wszystkich postępowaniach o udzielenie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, zostały wydane decyzje Dyrektora Izby Celnej o umorzeniu postępowań na podstawie art. 208 § 1 ustawy - Ordynacja podatkowa oraz art. 8 i art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych⁵. Z kolei w postępowaniach o przedłużenie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, przekazanych przez Izbę Skarbową oraz wszczętych przez Izbę Celną po dniu 31 października 2009 r., zostały wydane decyzje Dyrektora Izby Celnej o odmowie przedłużenia zezwoleń, na podstawie art. 138 § 1 w związku z art. 129 ust. 1 ustawy o grach hazardowych.

W przypadku trzech wniosków o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, złożonych przez spółki: G (...), N (...) i S (...), odpowiednio w dniach 7 stycznia, 2 marca i 15 czerwca 2009 r., przekroczono sześciomiesięczny termin załatwienia sprawy, określony w art. 34 ust. 1 ustawy o gizw. W przekazanej do Izby Celnej dokumentacji dotyczącej spółek G (...) i N (...) znajdowały się m.in. cztery pisma Dyrektora Izby Skarbowej informujące strony o przyczynach niezakończenia postępowań we właściwym terminie ze wskazaniem nowego terminu rozpatrzenia wniosków. Zgromadzony materiał dowodowy zawierał również dokumenty świadczące o podejmowaniu przez Izbę Celną dalszych działań w celu uzupełnienia ww. wniosków w wymaganym zakresie, wynikającym w szczególności z art. 27 b, art. 30, art. 32 ust. 1 pkt 16 i art. 33 ust. 1 ustawy o gizw. Izba Celną podejmowała również działania mające na celu uzupełnienie wniosków o przedłużenie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, złożonych przez spółki V (...) Serwis i G (...).

3. Zdaniem NIK, Izba prawidłowo sprawowała nadzór i kontrolę nad działalnością podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier hazardowych. W kontrolowanym okresie Służba Celną przeprowadziła 1.452 kontrole przestrzegania przepisów regulujących prowadzenie gier zgodnie z udzieloną koncesją lub zezwoleniem oraz zatwierdzonym regulaminem, a także 33 kontrole prawidłowości i terminowości wywiązywania się z obowiązków w zakresie podatku od gier. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w 174 kontrolach (11,9% kontroli) wszczęto 147 postępowań karno-skarbowych oraz zabezpieczono 119 automatów do gier o niskich wygranych.

NIK zwraca jednak uwagę, że postępowania o cofnięcie zezwoleń udzielonych jednemu podatnikowi, w związku z naruszeniem warunków prowadzenia działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych z uwagi na brak zabezpieczenia finansowego w określonej w zezwoleniu kwocie, zostały wszczęte (postanowieniami z dnia 7 października 2010 r.) z czteromiesięcznym opóźnieniem.

4. W okresie objętym kontrolą, Izba Celną zawiadamiała Ministerstwo Finansów (24 pisma) o podejmowanych działaniach i uzyskanych efektach w dziedzinie zapobiegania, wykrywania i zwalczania nieprawidłowości związanych z urządzaniem i prowadzeniem gier i zakładów, proponując równocześnie dokonanie stosownych zmian w obowiązujących przepisach prawnych.

⁵ Dz. U.z 2009 r. Nr 201, poz. 1540 ze zm.

Izba Celna przekazała również podległym urządcom celnym, do wiadomości i wykorzystania, informacje o ujawnionych nieprawidłowościach w zakresie gier na automatach o niskich wygranych (42 Arkusze Informacji Kontroli Celnej) oraz wyjaśnienia i zalecenia w sprawach gier na automatach (23 pisma).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Bieżące monitorowanie stanu zaległości w przypadkach prowadzenia egzekucji przez inne organy egzekucyjne.
2. Przekazywanie na rachunek sum depozytowych Izby nadpłat podatku, po uzyskaniu decyzji zabezpieczającej zobowiązania podatkowe przed terminem płatności.
3. Niezwłoczne wszczynanie postępowań o cofnięcie zezwoleń w przypadku nieuzupełnienia zabezpieczenia finansowego.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.